

Fővárosi Ítéltábla

2. Kf. 27. 364/2007/8. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Szép Házak Kft. (Budapest) felperesnek a Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hivatkozási szám: Vj-138/2005.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében, melybe az alperes pernyertessége érdekében Sanoma Budapest Kiadói ZRt. (Budapest) beavatkozó beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2007. évi június hó 7. napján kelt 2.K.32.098/2006/8. számú - kijavított - ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2008. évi február hó 20. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és az alperesi beavatkozónak külön-külön 10.000 (azaz tízezer) - 10.000 (azaz tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A Sanoma Budapest Kiadói ZRt. (a továbbiakban: beavatkozó) a kéthavonta megjelenő építészeti lapját népszerűsítő "Átrium Megújítás 2004. február" címmel médiatájékoztatót készített. Ennek részét alkotta a "Pozicionálás" megjelölésű illusztrációja, amelyben saját kiadványait és a versenytársak

lapjait viszonyította népszerűség és hirdetői környezet szempontjából. Ezen az ábrán a felperes által kiadott "Szép Házak" lap is szerepelt.

A felperes bejelentéssel élt, ez alapján indult eljárásban az alperes vizsgálta, hogy az ábrán a kiadványok elhelyezése - mint összehasonlító reklám - megtévesztő lehet, illetve az adatforrás félrevezető feltüntetésével a beavatkozó esetlegesen megtévesztő módon keltette a hitelesség látszatát, mindezzel megsérthette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 8.§-át.

Az alperes vizsgálata eredményeként a 2006. január 11. napján kelt Vj-138/2005. számú határozatával a Tpv. 72.§-ának (1) bekezdés a) pontjának első fordulata és a Tpv. 77.§-ának (1) bekezdés j) pontja szerint az eljárást megszüntette, mivel a jogsértés csekély súlya nem tette indokolttá, hogy a Versenytanács további bizonyítást fogadosítson. Az alperes határozatában rögzítette a vizsgálat során feltárt és értékelt tényeket, körülményeket, valamint az ebből levont következtetéseit. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a kifogásolt ábra mintegy 30-40 hirdetőhöz jutott el, és a nagynyilvánosság számára nem volt elérhető, ezért csekély hatást gyakorolt a versenyre. Jelentősen tovább csökkentette ezt a hatást, hogy a beavatkozó felhagyott a kifogásolt magatartással, a vizsgálat tárgyát képező ábrát nem alkalmazta a médiatájékoztató részeként, ami azt mutatta, hogy a beavatkozót nem a valóságnál számára kedvezőbb látszat keltésének célja vezérelte.

A felperes keresete az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére irányult azzal, hogy a Fővárosi Bíróság kötelezze a versenyhatóságot új eljárás lefolytatására. Keresetindítási jogosultságának igazolásául arra hivatkozott, hogy a vizsgált médiatájékoztatóban a beavatkozó a saját kiadványait a tárgyilagosságot mellőzve hasonlította össze a felperesi lappal, amely miatt jó hírneve sérült. Hangsúlyozta, hogy ez a magatartás elvonhatja a hirdetőket a tisztességesen eljáró vállalkozásoktól, ezért a fogyasztók megtévesztésére alkalmas reklámozói magatartás szankcionálása szükséges a versenytársak érdekeinek védelmében, illetőleg a piaci verseny torzulásának megakadályozására, és a fogyasztókat érintő kár elhárítására. Részletesen kifejtette jogi álláspontját a minőségi hirdetői környezet, a popularitás, a média tájékoztató érvényessége és annak fogyasztói megítélésével kapcsolatban. Kifogásolta a határozatnak a cselekmény piaci hatását érintő megállapításait, ennek következtében a szankció alkalmazásának hiányát és a versenyfelügyeleti eljárás megszüntetését.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartásával a felperesi kereshetőségi jog vizsgálata mellett a kereset elutasítását kérte.

A beavatkozó a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy a versenyhatóság döntése ténybelileg és jogilag is teljesen megalapozott, amelyet alátámaszt a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiumának 35.G.40.318/2005/10. számú ítélete is.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét a kereshetőségi jog hiánya miatt elutasította. Megállapította, hogy a felperes nem igazolta és tényekkel alátámasztotta nem valószínűsítette, hogy a beavatkozó médiatájékoztatója reá nézve olyan kimutatható hátránnyal járt, amelynek orvoslására az alperesi szankció alkalmazása elengedhetetlen. Kiemelte, hogy a versenyhatósági eljárás miatti jogkövetkezmény alkalmazásának célja a jövőbeni piaci magatartás formálása, az érintett piac egészének védelme, amely azonban egyéni érdekvédelem orvoslását nem szolgálhatja, arra a közvetlenül érintettnek bírósági úton van lehetősége. Rámutatott, hogy a felperesnek a versenytársak érdekei, illetve a verseny mint egész fenntartása tekintetében nincsen perbeli legitimációt megalapozó képviselői jogosultsága. A jó hírnévhez való jog sérelme esetén, valamint a kártérítési kérdésekben a közigazgatási perekben eljáró bíróság dönteni nem jogosult.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával kereseti kérelme teljesítését, avagy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását kérte. Álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nincs perbeli legitimációja, mivel bejelentése a Tpv. III. fejezete mellett a Gazdasági reklámtevékenységről szóló 1997. évi LVIII. tv. (a továbbiakban: Grtv.) 7/A. §-ának (2) bekezdés a) pontjára és (3) bekezdésére is vonatkozott, ezért bejelentői érintettsége objektív módon igazolható, így esetében a kereshetőségi jog hiányára hivatkozni nem lehet.

Az alperes és a beavatkozó az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokból okszerű következtetésre jutott a felperesi keresetösségi jog hiánya miatt a felperesi kereset elutasítása tekintetében. A felperes fellebbezésében olyan új tény, vagy körülményt nem jelölt meg, amely fellebbezése kedvező elbírálását eredményezhetné.

A másodfokú bíróság a felperesnek a versenyfelügyeleti eljárásban betöltött szerepére (bejelentő) és fellebbezésére figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes perindítási jogosultsága és keresetösségi joga tekintetében helytálló megállapításokat tett-e. E kérdésre adandó válasz specialitását az adta, hogy a vizsgált közigazgatási eljárás idején még az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.), valamint a Tpv. korábbi rendelkezései voltak hatályban, míg a peres eljárás megindulásának idejére (2006. évi március hó 29. napja) figyelemmel a 2005. november 1. napja után hatályos Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja rendelkezését kellett figyelembe venni és értelmezni.

A Fővárosi Ítéltábla korábban is rámutatott arra a Tpv. 67. §-ának (1) bekezdésére utalással, hogy versenyügyben az alperesi eljárások hivatalból, vagy kérelemre indult eljárások. A kérelemre indult eljárások körét a Tpv. 67.§-ának (2) bekezdése tételesen rögzíti. A perbeli esetben az alperes hivatalból folytatott le versenyfelügyeleti eljárást. A versenyfelügyeleti eljárás ügyfélnek fogalmát a Tpv. 52.§-a határozza meg akként, hogy ügyfél az, akivel szemben hivatalból indult meg az eljárás, illetve a kérelmező (68.§), továbbá az, akire a kérelem vonatkozik. Az Áe. 3.§-ának (6) bekezdés h) pontja alapján a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény hatálya alá tartozó ügyekben akkor kell alkalmazni az Áe. szabályait, ha jogszabály másként nem rendelkezik. A Tpv. 52.§-ának ügyfélfogalom meghatározása mellett tehát nem vehető figyelembe az ügyféli minőség tekintetében az Áe. 3.§-a (4) bekezdésének rendelkezése.

Versenyügyben az alperesi hivatalból eljárások vagy a vizsgáló észlelése, vagy bejelentés alapján indulnak. A Tpv. 69.§-ának (1) bekezdése értelmében a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó, e törvénybe ütköző magatartás észlelése esetén a Gazdasági Versenyhivatalhoz címzett bejelentéssel élhet az, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti. A bejelentőt nem illetik meg az ügyfél jogai, és nem terhelik annak kötelessé ei.

Mindezek folytán a perben felülvizsgált versenyügyben ügyfél a vizsgálat alá vont beavatkozó volt, míg a felperes bejelentő volt.

A Tptv. 70.§-ának (1) bekezdése alapján a vizsgáló abban az esetben rendeli el a vizsgálatot, ha a közérdek védelme az eljárás lefolytatását szükségessé teszi. A közérdek, és nem a magánérdek védelme esetén elrendelt vizsgálatról való rendelkezés összefügg a Tptv. bejelentőt ügyfélnek nem minősítő rendelkezésével. A vizsgálat befejezésekor a vizsgáló jelentést készít, amelynek alapján az eljáró versenytanács a Tptv. 72.§-ának (1) bekezdése alapján vagy megszünteti az eljárást, vagy (ha indokoltnak tartja) további vizsgálatot rendel még el, végül határozatában ideiglenes intézkedéssel megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, illetve elrendelheti a törvénybe ütköző állapot megszüntetését. Az alperes határozatában az eljárás megszüntetéséről rendelkezett, amely a Tptv. 77. §-ának (1) bekezdés j) pontja alapján érdemi döntésnek minősül.

A bejelentő számára a Tptv. 69.§-ának (7) bekezdése abban az esetben biztosít nem peres eljárás keretében - külön jogorvoslatot, ha az alperes a bejelentés beérkezésétől számított 60 napon belül úgy határoz, hogy a vizsgálat megindítása nem indokolt.

Az ügy érdemében hozott határozat elleni jogorvoslat formája a bírósági felülvizsgálat. A Tptv. 83.§-ának (1) bekezdése értelmében az ügy érdemében hozott határozat felülvizsgálata - ideértve annak kiegészítését és a rendelkező részt érintő kijavítását is - a kézbesítésétől számított harminc napon belül keresettel kérhető a bíróságtól. A 84.§ szerint az eljáró versenytanács érdemi határozata ellen benyújtott kereset alapján indult bírósági eljárás során - a 83.§-ban meghatározott eltérésekkel - a Pp. XX. fejezete az irányadó.

A Pp. 2005. évi november hó 1. napjával hatályba lépő 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a közigazgatási per indítására az jogosult, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási határozat közvetlenül érinti.

A bíróságnak minden esetben vizsgálnia kell a közigazgatási eljárásban ügyfélként részt nem vett fél perindítási jogosultságát, illetve azt, hogy a fél a keresetben megjelölt jogszabálysértés vonatkozásában keresetőségi joggal rendelkezik-e.

A perbeli esetben a felperes a közigazgatási eljárásban nem volt ügyfél, a bejelentő státuszához igazodóan őt az ügyfél jogai nem illetik és kötelezettségei nem terhelik. A felperes mint bejelentő a Pp. 327.§-ának (1) bekezdés a) pontja alapján - mivel nem volt ügyfél - nem volt a per megindítására jogosult. A Pp. 327.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy jogát vagy jogos érdekét az alapul szolgáló határozat közvetlenül érinti-e.

A másodfokú bíróság a Pp. 324. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 3. §-ának (1) bekezdését is figyelembe vette, mivel e szabály azt feltételezi, hogy a felperes és a per tárgya között valamiféle anyagi jogi kapcsolat van. Ez önmagában azt is jelenti - a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.183/2005/7. számú ítéletében foglaltak szerint -, hogy a vitában érdekelt félnek (felperes) a törvény által biztosított joga veszélyeztetett, így érdekeltsége jogi természetű, azaz a pernek kihatása van jogi helyzetére. Ezt a jogi érdekeltséget értékelte a Legfelsőbb Bíróság Kfv.IL39.034/2006/7. számú ítéletében a korábbi peres eljárási szabályok figyelembe vételével, és mutatott rá arra, hogy a versenytársat is érintő összehasonlító reklám esetén a reklámtevékenység jogszerű folytatása a versenytárs üzleti érdekét is érinti, mely okból perindítási jogosultsága fennáll.

A fentiek alapján a felperes perindítási jogosultságának vizsgálatakor a másodfokú bíróság is figyelembe vette, hogy a felperes és a beavatkozó ugyanazon piacon tevékenykedő, ugyanazon szolgáltatást nyújtó versenytársak, akik szempontjából alapvető jelentőséggel bír a versenyjogi szabályok következetes betartása és betartatása. Ennek tükrében tehát a felperes perindítási jogosultsággal rendelkezett.

A perindítási jogosultság azonban az alperesi határozat érdemi vitatásához nem elegendő, további követelményként jelenik meg a keresetőségi jog vizsgálata. A keresetőségi jogot a jogviszony (érdekeltség), vagy törvény (jogszabály) felhatalmazása alapozhatja meg.

A felperes keresetőségi jogát a Tpvt. III. fejezetének rendelkezései mellett a Grtv. 7/A.§-ának (2) bekezdés a) pontjára és (3) bekezdésére utalással a vizsgált összehasonlító reklám tárgyilagosságának hiányára alapította. Hangsúlyozta, hogy a médiatájékoztató részét képező ábra alkalmas volt arra, hogy a beavatkozóval azonos piacon megcélzott hirdetői körben az általa nyújtott hirdetési szolgáltatás tekintetében jó hírnevét sértse és ezen megtevesztést eredményező magatartás miatt kár érte. Hivatkozott továbbá arra, hogy ezen hirdetési

módszer elterjedésének megakadályozása (a jogsértő magatartás szankcionálása) nemcsak az ő saját jogát érinti, hanem a versenytársak érdekeit is szolgálja. A felperesnek az érintett piacon való részvételéből, valamint abból adódóan, hogy az összehasonlító reklámban a beavatkozó kiadványát pozícionálta (hirdetői minőség és népszerűség szempontjából), fennállt a jogosultsága arra irányulóan, hogy a beavatkozó magatartás vizsgálatát kezdeményezze. Ez azonban nem teremt közvetlen érdekeltséget ahhoz, hogy a jogsértés tényének megállapításán túl a szankció alkalmazásának hiányát kifogásolva támadja az alperes határozatát. A verseny tisztaságának megőrzése a versenyhatóság feladatát képezi. A felperes a magánérdeke körében meghúzódó személyiség-jogi és anyagi követelését a beavatkozóval szembeni polgári peres úton érvényesítette, e tárgyban hozta meg a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiuma 35.G.40.318/2005/10. számú jogerős ítéletét.

A fellebbezésben foglaltakra utalással kiemeli a Fővárosi Ítéletábrla, hogy az alperes a versenyfelügyeleti eljárást a Tpv. 72.§-ának (1) bekezdés a) pontjának első fordulata alapján nem a jogsértés hiánya miatt szüntette meg, hanem azért, mert a vizsgált magatartást csekély súlyúnak értékelte (figyelembe véve, hogy a szűk hirdetői körben jelentéktelen hatással bírt, a jogsértő összehasonlító reklámmal a beavatkozó már az eljárás alatt vagy előtt felhagyott) és, ezért nem tartotta indokoltnak az eljárás folytatását és szankció alkalmazását. Az eljárás megszüntetését megalapozó körülményeket és annak indokait az alperes a határozatának XI-XII. fejezetében rögzítette.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően a keresetőségi jog vizsgálata körében a felperes részéről felhozott valamennyi körülményt mérlegelve hozta meg döntését, és jogszerűen állapította meg, hogy a felperesnek piaci szerepére és bejelentői helyzetére is figyelemmel a Pp. 164.§-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően nem sikerült bizonyítania olyan konkrét és egyedi közvetlen érdekeltséget, ami keresetőségi jogának fennállását érdemben igazolta volna.

Mindezek miatt a Fővárosi Ítéletábrla a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése értelmében lényegében helyes indokai alapján hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú bíróság a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a sikertelenül fellebbező felperest az alperes és az alperesi beavatkozó másodfokú költségének

megfizetésére, míg a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján az őt terhelő szükséges mértékű fellebbezési illetéket a tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére lerőta, így annak viseléséről nem kellett rendelkeznie a Fővárosi Ítéltáblának.

B u d a p e s t, 2008. évi február 20. napján